

Nr 322.

Av herr **Hage m. fl.**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder i syfte att antalet postföringsturer å vissa postförande linjer måtte ökas.

Vid 1913 års riksdag framfördes av herr Jonsson i Hökhult en motion, i vilken yrkades bl. a., att åtgärder måtte vidtagas för att åstadkomma förbättrad postföring till platser, som ha postförbindelser endast två å tre gånger i veckan eller ännu mindre. Herr Jonssons förslag gick ut på, att man skulle genomföra postföring å alla postförande linjer, om möjligt, minst fyra gånger i veckan till och från samtliga poststationer.

Motionen ifråga behandlades av andra kammarens tredje tillfälliga utskott, vilket avstyrkte densamma, sedan ett yttrande inkommit från generalpoststyrelsen. I utskottets yttrande fanns dock en principiell förklaring, i vilken man i stort sett gav motionären rätt i den del av motionen, som berörde nödvändigheten att väl tillgodose avlägsna traktors kommunikationsbehov i posthänseende. Så säger t. ex. utskottet bl. a.: »I generalpoststyrelsens vidfogade utlåtande gives exempel på för vår tids förhållanden i postalt avseende särdeles ogynnsamt situerade platser i vårt land. I den mån med rimliga kostnader förbättringar på dessa platser kunna åstadkommas, anser utskottet detta synnerligen önskvärt».

Vid det förhållandet, att en så välvillig motivering avgavs, ansåg sig frambäraren av den motion, som nu väckes, ej böra för tillfället mot ett i övrigt enbälligt utskott yrka bifall till motionen, men däremot framhölls i debatten behovet av, att mera åtgjordes för att förbättra postförbindelserna i mera avlägsna bygder i vårt land.

En sådan förbättring ställdes ju också på sätt och vis i utsikt i det utlåtande, som avgavs av kammarens tillfälliga utskott och som vann andra kammarens bifall. Emellertid torde det kunna påstås, att den förbättring av postförbindelserna, som man förväntat sig så småningom skulle ske för i postalt avseende sämre lottade platser i vårt land, ej i någon större mån har blivit en verklighet, vilket här nedan skall visas.

År 1913 hade enligt generalpoststyrelsens uppgift följande antal lantpoststationer, postförbindelser till och från postanstalten, följande antal gånger:

314	poststationer	3	gånger i veckan
113	»	2	» » »
32	»	1	» » »
1	poststation	1	gång varannan vecka (poststationen Luvos i Norrbotten).

Särskilt ofördelaktigt ställde sig siffrorna för övre och mellersta Norrland, som för övrigt var att vänta. Denna landsdel lyder i postalt hänseende under Norra postdistriktet, omfattande Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. Av de 113 postanstalter, som enligt vad ovan nämnts ha postförbindelse endast två gånger i veckan, låge ej mindre än 78 inom denna landsdel och av de 32 med postförbindelse endast en gång i veckan ej mindre än 28.

En uppställning, klargörande ovanberörda förhållanden i postalt hänseende 1913 för nämnda 4 läns lantpoststationer, visar följande siffror:

1	poststation	postföring till och från stationen	12	gånger i veckan
70	poststationer	» » » » »	7	» » »
33	»	» » » » »	6	» » »
13	»	» » » » »	5	» » »
71	»	» » » » »	4	» » »
82	»	» » » » »	3	» » »
78	»	» » » » »	2	» » »
29	»	» » » » »	1	» » »
1	poststation	» » » » »	1	gång varannan vecka. (Luvos i Norrbotten.)

Man skulle kunna antaga, att med de uttalanden, som gjordes vid 1913 års riksdag, någon förbättring inträtt i dessa förhållanden. Så torde emellertid ej kunna sägas ha skett i någon väsentligare mån, enligt vad som kan inhämtas av bifogade bilaga, visande förhållandena inom Norra postdistriktet på detta område dels 1913 dels innevarande år. Att märka är, att denna bilaga även giver uppgift om antalet lantbrevbäringsturer respektive år. Det torde vara nödvändigt låta den utredning, som vi här komma att föreslå, omfatta även denna sida av saken.

De otillfredsställande postförhållandena i Norrland och speciellt den omständigheten, att ett stort antal poststationer finnas med allt för ringa postföringsturer, påpekades även bland de spörsmål, som ansågos värda uppmärksamhet och lämpliga att framföra till statsmakterna vid ett sammanträde, som hölls för någon tid sedan i Umeå, mellan representanter, utsedda av de fyra länens landsting. Det uttalades också vid detta sammanträde önskvärdheten av att i denna fråga möjligheterna undersöktes, huruvida någon förbättring kunde erhållas i här ovan påtalade förhållanden.

Vid 1913 års riksdag framhölls såväl i den av herr Jonsson i Hökhult väckta motionen, som även på annat sätt de olägenheter för brevkorrespondensen, affärsliv m. m., som följa med alltför fåtaliga postförbindelser. Men härtill kommer, att folk nu för tiden även i de mest avlägsna bygder, anse sig ha rätt fordra, att de skola ha tillfälle någorlunda följa med händelserna ute i världen. Man tycker även på sådana platser, att man kan ha rätt erhålla någorlunda färska tidningar, åtminstone varannan dag eller tre à fyra gånger i veckan. En sådan fordran, tydande på ökad läslust, vetgirighet och växande intressen för allmänna spörsmål, borde vara en företeelse, som endast är att tala gott om, och borde, så långt det är möjligt, tillgodoses. Det är visserligen sant, att sådana anordningar medföra ekonomiska konsekvenser, som förr kunde avskräcka. Men under de senaste tiderna har man tyckt sig märka, att statsmakterna börjat mindre hesitera inför sådana konsekvenser, då det varit tal om tillgodoseendet av avlägsna traktors, speciellt Norrlands, kommunikationsspörsmål.

Vad som här avsetts är alltså att åstadkomma en undersökning rörande möjligheten att erhålla postförbindelser — i första hand i Norrland, där behovet, som ovan visats, är störst, men även i andra delar av landet där liknande förhållanden kunna konstateras — åtminstone 4 eller 3 gånger i veckan på alla linjer, eller att det åtminstone ordnas på det sättet, att poststationer med postförbindelser en gång i veckan ej komma att finnas, samt att postlinjer med förbindelser två gånger i veckan, om ej fullkomligt borttagas, så åtminstone bli sällsynta undantag, det vill säga att en allmän uppflyttning i detta hänseende kommer till stånd för poststationer och postlinjer med ett färre antal postturer pr vecka.

Med hänvisning, till vad som ovan sagts, hemställes alltså,

att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte taga under övervägande, huruvida icke åtgärder böra och kunna vid-

tagas i syfte att antalet postföringsturer å sådana postförande linjer, där postföringen sker mindre än fyra gånger i veckan, må kunna utökas.

Stockholm den 5 februari 1917.

<i>Ernst Hage.</i>	<i>Emil Molin.</i> Don. bäcksmark.	<i>J. R. Sundström.</i>
<i>G. F. Lundgren.</i> Nora.	<i>Axel Lindström.</i>	<i>Nils O'sson.</i> Rödningberg.
<i>C. O. Johansson.</i>	<i>Linus Lundström.</i>	<i>Christian Ericson.</i>
<i>Ant. Wikström.</i>	<i>Ivar Vennerström.</i>	<i>O. W. Stenudd.</i>

Bilaga.

Norra Postdistriktet (Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län).

Jämförelse mellan förhållandena 1913 och 1917:

1:o) beträffande antalet postföringsturer per vecka till lantpoststationer (poststationer icke förenade med järnväg).

Antal postföringsturer i förlindelse med jv.	1913	1917
3 ggr.	82	91
2 »	78	80
1 gång.	28	28
mindre än 1 gång.	1	1 (Luvos)

2:o) beträffande antalet lantbrevbäringsturer.

	1913	1917
3 ggr.	56	65
2 »	62	150
1 gång.	202	174
mindre än 1 gång.	9	10

Kungl. Generalpoststyrelsen

5 februari 1917.

Byrå I, Trafikavd.

Enligt uppdrag *Oskar Sandell.*